

ประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย

การละครไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่อยู่กับ
คนไทยมาตั้งแต่เรา มีประวัติศาสตร์ของชาติ
มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของ
สังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ละครสม้ยนานเจ้า

อาณาจักรน่านเจ้าเป็นถิ่นที่คนไทยอยู่อาศัย
เป็นที่แรกจากการค้นพบหลักฐานทาง
ประวัติศาสตร์ พบว่าการแสดงละคร เรื่อง
มโนราห์ การแสดงระบำนกยูง **ระบำหมวก**

ละครสมัยสุโขทัย

การค้นพบหลักฐานศิลาจารึก ของพ่อขุนรามคำแหง กล่าวถึง การเล่นดนตรี การประโคม เครื่องดนตรี เช่น พิณ สังข์

ในสมัยสุโขทัยนี้ ไทยได้รับวัฒนธรรมของอินเดียเข้ามา พร้อมกับเรื่องของศาสนาพุทธ และ ฮินดู ด้านการแสดงได้รับการ พัฒนารำ และ ระบำ ตามแบบอย่างของอินเดีย มีการบัญญัติ คำโขน ละคร ฟ้อนรำ

ภาพจำลองบรรยากาศ
สมัยสุโขทัย

ละครสมัยอยุธยา

ละครชาตรี

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาบ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองมีการติดต่อค้าขายและขยายอาณาจักร อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะเมืองนครศรีธรรมราช และอาณาจักรศรีวิชัย ซึ่งเป็นต้นแบบโนราห์-ชาตรี ซึ่งกรุงศรีอยุธยาได้มีการแสดงละครชาตรีกันอย่างแพร่หลาย ละครชาตรีแบบดั้งเดิมนั้นมีผู้แสดง 3 คน ตัวพระ ตัวนาง และตัวตลก โดยใช้ผู้แสดงเป็นผู้ชายล้วน

ต่อมาได้มีการนำเอานิทานพื้นบ้าน มาแสดงเป็นละคร
ชาตรีแบบปรับปรุง มีบทละครที่นิยม เช่น พิกุลทอง ไชยเชษฐ
แก้วหน้าม้า ฯลฯ และยังมีการปรับปรุงการแสดงเป็นละครนอก
เป็นที่นิยมของชาวบ้านชาวเมือง มีบทละครนอก ได้แก่ คาวี
สังข์ทอง สังข์ศิลป์ชัย ฯลฯ และละครในซึ่งเป็นละครที่จัดแสดง
ในวัง มีเฉพาะนักแสดงที่เป็นผู้หญิง เรื่องที่แสดง ได้แก่
รามเกียรติ์ อุณรุท และ ดาหลัง (อิเหนา)

ละครสมัยกรุงธนบุรี

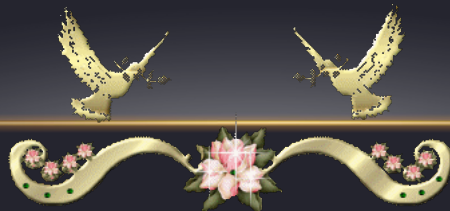
ตามประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยกรุงธนบุรี เป็นสมัยที่มีระยะเวลาในการครองราชย์ของพระมหากษัตริย์ คือ พระเจ้ากรุงธนบุรี หรือ พระเจ้าตากสินมหาราช น้อยที่สุด 15 ปี (พ.ศ.2310-พ.ศ.2325) และเป็นเวลาที่เพิ่งเสร็จจากการทำสงคราม แต่พระเจ้ากรุงธนบุรี ทรงโปรดละครมาก ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องรามเกียรติ์ 5 ตอน ได้แก่ ท้าวมาลีวราชว่าความ ตอนทศกัณฐ์ตั้งพิธีหยายกรด (เผารูปเทวดา) ตอนพระลักษมณ์ถูกหอกกบิลพิท ตอนหนุมานเกี่ยว นางวาริน และตอนปล่อยม้าอุปการ นอกจากนี้ทรงพระราชนิพนธ์บทละครแล้ว พระองค์ยังทรงบัญชาการฝึกซ้อมละครด้วยพระองค์เอง

เรื่องรามเกียรติ์ ตอน
ปล่อยม้าอุปการ

ละครสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

(รัชกาลที่1-รัชกาลที่7) การละครสมัยกรุงรัตนโกสินทร์
เนื่องจากเป็นเวลาที่บ้านเมืองเจริญรุ่งเรือง มีความร่มเย็น
เป็นสุขด้วยบุญบารมีของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ให้
ความสนพระทัยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แต่งบทละคร
และมีคณะละครอยู่ในวังหลวง

สมัยรัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

ทรงเป็นประมุขของกวีพระราชนิพนธ์ บทละคร 4 เรื่อง ได้แก่
อุณรุท รามเกียรติ์ ดาหลัง และอิเหนา

ละครในเรื่อง อิเหนา

สมัยรัชกาลที่ 2 สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ได้ทรงพระราชนิพนธ์บทละครไว้มากมาย เช่น บทละครนอก 6 เรื่อง ได้แก่ ไกรทอง คาวี สังข์ทอง ไชยเชษฐ์ มณีพิชัย และสังข์ศิลป์ชัย พระราชนิพนธ์บทละครในเรื่องอิเหนา ซึ่งได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรว่าเป็นยอดแห่งละครจำ

ละครนอกเรื่อง
สุวรรณหงส์

สมัยรัชกาลที่3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงให้ยกเลิกละครหลวง จึงทำให้การละครไทยแพร่หลายในหมู่ประชาชนมากขึ้น มีการละครของเจ้าขุนมูลนาย หัดละคร แสดงเป็นอาชีพจนมีรายได้จากการแสดงมากมาย เช่น ละครพระองค์เจ้าลักขณานุคุณ ละครเจ้ากรับ จะเห็นได้ว่าการแสดงละครทำให้เจ้าของคณะละครมีฐานะร่ำรวย จึงเกิดศรัทธาในการสร้างวัด ที่มีชื่อเสียงกับการละคร เช่น วัดละครทำวัดนายโรง (มีหลักฐานที่วัดนายโรงริมคลองบางกอกน้อยว่าท่านเจ้ากรับเจ้าของคณะละครนอกเป็นผู้สร้างในสมัยรัชกาลที่3)

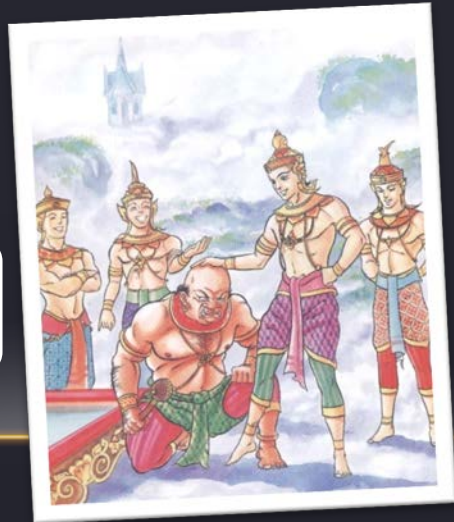

จิตรกรรมฝาผนัง
วัดนายโรง

สมัยรัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงโปรดให้ละครหลวง และมีการเก็บภาษีมหรสพ ขึ้น
เป็นครั้งแรกเรียกว่า ภาษีโชนละคร มีบทพระราชนิพนธ์ใน
พระองค์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนพระรามเดินดง บทเบิกโรง เรื่อง
นารายณ์ปราบนนทก

ภาพวาดตอนนารายณ์ปราบนนทก
จากเรื่องรามเกียรติ์

สมัยรัชกาลที่5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

อาจกล่าวได้ว่าสมัยของพระองค์ การละครมีการพัฒนารูปแบบเป็นอย่างมาก มาจากที่พระองค์ทรงประพาสยุโรป โดยมีเจ้าพระยาเทเวศร์ วงศ์วิวัฒน์ และสมเด็จพระเจ้าฟ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และข้าราชการตามเสด็จด้วย ได้ไปพบเห็นการแสดงของประเทศยุโรป เช่น โอเปรา เรียกว่าละครดึกดำบรรพ์ และละครของเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง มีโรงละครที่แสดงแล้วเก็บเงินจากผู้ชมเป็นครั้งแรก ชื่อโรงละครปรีนเซียเตอร์

การแสดงละครดึกดำบรรพ์
เรื่องสังข์ทอง

นอกจากนี้พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระ
นราธิประพันธ์พงศ์ ทรงฝึกหัดละครรำมี
ชื่อคณะว่า “ละครหลวงนฤมิตร” ต่อมา
เปลี่ยนการแสดงมาเป็นละครร้อง เรียกว่า
“ละครปรีดาลัย” ซึ่งเป็นต้นแบบของ
ละครร้องสมัยต่อมา

สมัยรัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงโปรดการละครเป็นอย่างมาก นอย่างยิ่ง ทรงพระราชนิพนธ์บทละครไว้หลายเรื่อง เช่น เรื่อง พระร่วง สกุนตลา ท้าวแสนปม เป็นต้น พระองค์ได้ใช้การละครเป็นกุศโลบายในการสอน ข้าราชการในเรื่องความสามัคคี ความรักชาติ และความซื่อสัตย์ ที่ท่านสนใจคือ การทำคำพังเพย หรือ สุภาษิตไทยมาเป็นหัวข้อในการแสดงเพื่อให้ผู้ชมได้ทายละครชนิดนี้มีชื่อว่า “ละครปริศนา” พระองค์ทรงโปรดให้ตั้งกรมมหรสพ และโรงเรียนฝึกหัดศิลปะทางโขน ละคร และปี่พาทย์ชื่อว่า “โรงเรียนทหารกระบี่กระบอง”

ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนพรานหลวง
ผู้ใดที่มีความรู้ความสามารถทางด้าน
ดนตรี-นาฏศิลป์ และการละครจะได้รับ
บรรดาศักดิ์จาก แต่งตั้งเป็นคุณหลวง คุณ
พระ เจ้าพระยา และท่านเจ้าพระยา

ศกุลตลา

สมัยรัชกาลที่7 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

สมัยนี้เป็นช่วงต่อของการเปลี่ยนแปลงทางด้านของคนไทย การละครก็มีการปรับเปลี่ยนเป็นสมัยใหม่มากขึ้น เกิดละครหลวงวิจิตรวาทการ เป็นละครปลุกใจให้รักชาติ มีความเสียสละ และการแสดงให้เห็นถึงพลังความสามัคคี เช่น เรื่องเลือดสุพรรณ อานุภาพแห่งความรัก อานุภาพแห่งความเสียสละ และอานุภาพพ่อขุนรามคำแหง เป็นต้น เกิดละครร้อง ซึ่งเป็นคณะละครเอกชนมากมาย ที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ละครจันทโรภาส ของตามจองจันทร์ จันทรคณา หรือตามปากกา ว่า พรานบุรณ

ลักษณะการแสดงเป็นละครเวที มีการทำเพลงไทยเดิม มาใส่บทร้อง
สมัยใหม่ เป็นลักษณะเพลงไทยสากล แต่ยังใช้เรียกชื่อว่าละครร้อง
เรื่องที่มีชื่อเสียง คือเรื่องจันทร์เจ้าชา

ละคร เรื่องเลือดสุพรรณ

ละครไทยสมัยปัจจุบัน

สมัยปัจจุบันเป็นยุค IT ยุคของโลกาภิวัตน์ โลกไร้พรมแดนมีการแสดงมากมาย เกิดขึ้น จากอิทธิพลของชาติต่าง ๆ การละครไทยก็มีรูปแบบ เปลี่ยนไปจากละครรำ ละครร้อง ที่ทำเสนอเรื่องของกษัตริย์ เจ้าหญิง เจ้าชาย ที่เรียกว่า เรื่องจักร ๆ วง ๆ เปลี่ยนเป็นละครเวที ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ ที่ นำเสนอเรื่องชีวิต ของบุคคลที่อยู่ในสังคมปัจจุบัน เรียกว่าละครสะท้อนชีวิต และสังคม ซึ่งถ่ายทอดออกตามสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนต์ เป็นที่นิยมเพราะ สามารถเข้าถึง ประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีละครเวที ที่แสดงอย่าง หรรษาตระการตาด้วยเครื่องแต่งกาย ฉาก แสงสี ระบบเสียง เหมือนการ แสดงบอร์เวย์ ของอเมริกา

เส้นทางชีวิตที่ตองสู้ เพื่อเกียรติและศักดิ์ศรี

เพื่อความฝันและเธอผู้เป็นที่รัก

Created By Internet Team
www.thai3.com

ออกอากาศทุกวันพุธ-พฤหัสบดี เวลา 20.15 น.

นำแสดงโดย มาริโอ้, แต้้ว ธเรศพร, ธนเดชณ์, ฉายาญา อุรัสยา, มิกกี้ สวิส, แพท ธปกรณ์, เต๋ยว สุริยนต์

ให้นักเรียนจับคู่ข้อความที่มีความสัมพันธ์กัน

1. สมัยนางเจ้า	ก. โนราห์-ชาตรี
2. สมัยสุโขทัย	ข. ท้าวมาลีวราชว่าความ
3. สมัยกรุงศรีอยุธยา	ค. ละครชาตรี 3 คน
4. สมัยกรุงธนบุรี	ง. ระบำหมวก
5. สมัยรัชกาลที่ 1	จ. ศิลปวัฒนธรรมอินเดีย
6. สมัยรัชกาลที่ 2	ช. ละครเจ้ากรับ
7. สมัยรัชกาลที่ 3	ซ. ภาษีมหรสพ
8. สมัยรัชกาลที่ 4	ฅ. ละครดีกดำบรรพ์
9. สมัยรัชกาลที่ 5	ญ. บทละคร 4 เรื่อง ได้แก่ อุณรุท
รามเกียรติ์ ดาหลัง และอิเหนา
10. สมัยรัชกาลที่ 6	